

Remissvar

Datum 2023-06-09

Diarienummer SFF-2023-01053

Boverket

Remiss@boverket.se

Svar på remiss om förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall

Mottagarens diarienummer: 29/2022

Ärendet

Stadsfastighetsförvaltningen lämnar genom Verksamhet Hållbarhet & Teknik svar på remissen i egenskap av vår roll som byggherre.

Övergripande kommentarer

I föreskrifterna används begrepp som “uppenbart obehövligt”, “orimligt” och “oacceptabelt hög” med flera. Dessa otydliga begrepp leder till en osäkerhet gällande vad som är en acceptabel nivå, vilket är mycket problematiskt för oss som byggherre. Risken finns att det först inför slutbesked upptäcks att vi har en annan uppfattning än bygglovsenheten i kommunen.

Att lämna över delar av ansvaret för kunskap och utveckling till branschen kan vara positivt. Men om viss styrning inte sker från myndighetshåll finns risk att intressekonflikter uppstår där vissa parter hävdar nödvändigheten av teknik som i själva verket är överflödigt alternativt att vi inte får rätt kvalitet på våra byggnader.

Synpunkter på förslag till föreskrifter

AVDELNING I. ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Övergripande bestämmelser

Projektering och utförande

Vad innebär luftkvalitet? Utan förtydligande vad som är god luftkvalitet kommer det att tolkas olika.

Särskilt om ändring av byggnad

Mot vad skall det klarläggas, nuvarande eller från det att byggnaden uppfördes?

Luftkvalitetsdokumentation

Det finns inga gränsvärden att förhålla sig till vilket gör det svårt att se hur dokumentet ska användas.

AVDELNING II. UPPFÖRANDE AV NYA BYGGNADER

3 kap. Luft

§2: Begreppet ”besvärande lukt” är tolkningsbart och behöver beskrivas, hur det ska tolkas och av vem.

I §5 står det att halten föroreningar ska vara lägre än gränsvärden för utomhusluft. Här blir det frågor kring vilka gränsvärden som avses, alla föroreningar går inte att filtrera bort.

§8 är forcering med kolfilterfläkt acceptabelt?

6 kap. Termisk komfort

2§: 24 grader är en hög temperatur.

Att ha ett så litet spann gällande temperatur i vistelsezoner tyder på okunskap i hur byggnaden fungerar med de tekniska system som installeras. Det är ett krav vi inte ens är i närheten av idag i våra nyproduktioner. Det skulle dessutom innebära en tydlig ökning av energianvändning då vi idag har en målsättning att nå 20°C i våra lokaler och 21°C i våra bostäder. Detta för att säkerställa att vi når en operativ temperatur över 18°C som är gällande krav idag (FOMHFS 2014:17).

§3: den samlade bedömningen kring de föreslagna komfortkraven är att de kommer innebära att lägenheter måste utrustas med komfortkyla. Det är

någon som kommer få långgående konsekvenser på andra områden exempelvis hyresekonomi, miljö (ökad mängd köldmedier), ökad energianvändning etc. Även om vi delar bedömningen att klimatförändringarna kommer att leda till ökad medeltemperatur innebär de föreslagna komfortkraven en så tydlig skärpning mot dagens praxis att det måste ske stegvis och utvärderas.

7 kap. Fuktsäkerhet

I 2 § Står ”Fukttillstånden i byggnadsdelar får inte överskrida de högsta tillåtna fukttillstånden”. I nuvarande regler finns formuleringen ”Detta gäller inte om det saknar betydelse för hygien/hälsa”. Den formuleringen måste vara kvar även i de nya. Det inte är rimligt att t ex på en träfasad, förrådsbyggnad eller likvärdigt ställa detta krav (om även detta innefattas i begreppet byggnadsdel).

Det bör övervägas om ”luft rörelser” ska bytas ut mot ”konvektion”.

3 § Står ”Byggnadsdelar får inte bestå av material eller produkter som under utförandet har överskridit högsta tillåtna fukttillstånd, om det kan förväntas innebära kvarstående fuktskador i drift”.

Här skulle vi vilja ha ett förtydligande av vad som avses med kvarstående fuktskador. Är det en fuktskada när materialet eller produkten utsatts för sitt högsta tillåtna fukttillstånd någon gång (även kortvarigt) under utförandet, när det finns synlig påväxt eller när det vid analys påvisas mögel/gaser/emissioner?

En tolkning av den nya skrivningen skulle dock kunna vara att det inte är en kvarstående fuktskada då vi exempelvis använder slipning/rengöring av fuktpåverkat trä som saneringsmetod och efter åtgärd kan verifiera tillståndet i materialet.

Vill även uppmärksamma begreppet ”en oacceptabel mängd” som förekommer på flera ställen i kapitlet. Hur skall acceptabel mängd definieras? Är det snarare en formulering ”så att fuktskador som kan ha betydelse för hygien/hälsa ej uppstår” det borde stå?

8 kap. Vatten- och avloppsinstallationer

Allmänt

Det står i den inledande texten ”samt medger hushållning med vatten”. Utöver det så finns det inget i kapitlet som beskriver det ämnet mer. Det delen texten borde därför strykas alternativ beskrivas.

Installationer för tappvatten

7§ vi har av säkerhetsskäl temperaturbegränsade blandare i bl. a förskolor. Kommer det att medges undantag för den typen av utrustning som har den typen av målkonflikt?

8§ Vad innebär besvärande väntetid?

AVDELNING III. ÄNDRING AV BYGGNADER

13 kap. Särskilt vid ändring av byggnader

Material

Vid ändring talar man om ändrad del men texten kan tolkas som att hela byggnaden omfattas, som vid ombyggnad. Detta bör förtydligas.

Tidigare har det varit acceptabelt att lämna kvar exv. asbest om det dokumenteras var i byggnad detta finns, det är otydligt om denna möjlighet kvarstår.

Synpunkter på övriga delar av remissutskicket

Kap 4 Beskrivning av gällande regler

På sidan 32 beskrivs problem med otillräckliga luftflöden. Här hänvisas till en enkät som inte alls lyfter forskning kring hur ventilationen påverkar människan. Vår uppfattning är att mer ventilation inte alltid är bättre men ser gärna att det görs en mer forskningsbaserad analys av ventilationsbehovet i lokaler och bostäder.

På sidan 33 beskrivs att ventilationsflöden inte är tillräckliga för att ventileras ut över temperaturer. Det man missar i beskrivningen är att det är en kombination av att föra bort varm luft och tillsätta kall luft. Om luften som ventileras in är varmare/lik varm så uppstår ingen kyleffekt, något som är väldigt vanligt sommartid.

På sidan 34 beskrivs problem med variabla flöden, innebär det att det kan komma att begränsas? Det skulle i så fall få väldigt stora konsekvenser på energianvändningen och luftkvaliteten vintertid.

På sidan 38 under rubriken värmestress står det att man ska kontrollera risken för värmestress under ”byggnadens livslängd”. För att det ska bli tolkningsbart behöver det preciseras med vilket klimat vi ska räkna.

Kap 5 Beskrivning av förslaget

På sidan 72 står det att för bostäder finns inte längre ett minimikrav på luftväxling vid tom byggnad utan att det fortsättningsvis täcks av det övergripande kravet på luftväxling. Gäller det även för lokaler där praxis idag är att stänga av ventilationen som energibesparande åtgärd utanför vistelsetiden?

Handläggare

Therese von Wachenfeldt Falemo

Utredningsledare, Hållbarhet och Teknik

E-post: therese.falemo@stadsfast.goteborg.se

Cecilia Dahlin

Verksamhetschef, Hållbarhet och

Teknik